

দ্বিঃস্থিতীয়া মানুহে কৰাৰো আৰ্হিত চিন্তা নকৰিলেও কেৱল
কৰুৱা মানুহ দোষতেই একেলোৰে অশ্লিয় হৈছে নাবে। তিতা
মুখে মাতিলে একেলোৰে কৰাৰ মানুহে তুলিলে নোহবে।
ফলত লাভ লাভ কৰা দান কৰাৰ ফল নিশ্চয়তে লয়
নায়। গতিকে বিনয়ভাৱত দান কৰিব লাগে বুলি জ্ঞানীলোক
একলোৰে কয়।

৩। ~~ন~~ তপস্য ব্যাখ্যা কৰা :

(ক) নত্বতা সেজ ব্যৱহাৰৰ অনুমান।

উত্তৰঃ ঐশ্বৰ্য্যৰ সৈতে কেতবোৰ ঐশ্বৰ্য্য অনুসংগিত
মিহলাই আছে যেনেকৈ ~~যেনেকৈ~~ সেই ঐশ্বৰ্য্য বেছি শুণ
দিয়ে, তেনেকৈ সেজ ব্যৱহাৰৰ সৈতে নত্বতা মিহলালে তাৰো
সেজ ব্যৱহাৰৰ সৈতে নত্বতা মিহলালে তাৰো ঐশ্বৰ্য্য
বৃদ্ধি পায়। নত্বতা শুনে একেলোৰে সেহজে আকৰ্ষণ কৰে।
মানুহৰ ব্যৱহাৰৰ বসন্ত হোৱাৰ মূলতঃই হ'ল নত্বতা শুণ।
ভাল মানুহ এজনে নত্বতা শুণ নথকাৰ বাবে আনৰ নৰা
শ্রদ্ধা ভক্তি লাভ কৰাৰ নৰো বঞ্চিত হয়। অন্যত নত্বতা ৰাখিলে
মুখেৰে স্বাভাৱিকতে মিঠা মাত ওলায়। নত্বতা ৰাখিলে এটা
শুণ, মিঠা মাত তাৰ ফল। ফলত সেয়ে মানুহ আনৰ
শ্রিয়লাভত লবিত হয়। সেহি বাবে নত্বতা শুণত শুণক সেজ
ব্যৱহাৰৰ অনুমান বুলি কোৱা হয়।

(খ) সোণৰ ক্ষেত্ৰিত অস্বাভাৱিক কৰিলে নকহে।

উত্তৰঃ সোণ এবিধ মূল্যবান বস্তু। সেহি বাবে ইয়াৰ প্রতি
একলোৰে আকৰ্ষণ আছে। সোণৰ মূল্য অধিক হোৱাৰ বাবে
একলোৰে ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰে। যদি সোণৰ
ক্ষেত্ৰিত কৰোৱাৰ বাবে ইয়াক বিভিন্ন বস্তুৰ সৈতে মিশ্ৰিত
কৰা হয়, তথাপিও ইয়াৰ ক্ষেত্ৰিত নকহে। সোণৰ অস্থানে

নোকা যায়, ইয়াৰ চঞ্চলতা জিহ্বানে বৃদ্ধি পায়।
 আৰু সেইদৰে জ্ঞানীলোকক অৱস্থা কৰিলেও তেওঁৰ
 জ্ঞানৰ দৃঢ়তা কোনো ক্ষেত্ৰে কমি নাযায়। যিদৰে
 সোণৰ জেউতি অদায় একে থাকে জ্ঞানী বা জ্ঞান্যবন্ত
 লোকৰ স্থূল্যত ~~আৰু~~ অদায় একে থাকে। সেইবাবে
 লিখক সত্যনাথ বৰাদেৱে কৈছে যে সোণৰ জেউতি
 অক্ষয় কৰিলেও নকমে।

৪। বিকৰীতাত্মক শব্দ লিখা :

মুখ - দুখ।

অশ্লোষ - অশ্লোষ।

অজ - অজ।

চৰিত্ৰবন্ত - চৰিত্ৰহীন।

কলচীয়া - উদাৰ।

মিঠা - তিতা।

বিনয় - উদ্ধত / গৰ্ব / অহংকাৰ।

নম্ৰতা - উগ্ৰতা।

লম্বু - ডুৰু।

উচ্চ - নীচ।

নিন্দা - প্রশংসা।

শুণ্ড - লক্ষ্য / ব্যক্তি।

দোষ - গুণ।

গৰীম - চঞ্চল।

আচৰ্য্য - দুখীয়া / দৰিদ্ৰ।

৫। বাক্য ৰচনা কৰা :

- * চকুৰ ফুটা : তেজীয়া হাতীহাকৰ চকুৰ ফুটা যেন আঁকিল।
- * নোটে কথা বাখ : ^{আৰু} বিশ্বাসত কোৱা কথা নোটে বাখিব
 লাগে।

(৬) কাৰ লগত সৈধ দ্ৰা বাখিলে কাঠতাক প্ৰায় দিয়া হয় ?

উত্তৰ : জে কাঠ মানুহৰ লগত সৈধ দ্ৰা বাখিলে কাঠতাক প্ৰায় দিয়া হয়।

(৭) 'বহল ব্যাকৰণ' লুখিখন কাৰ বচনা ?

উত্তৰ : 'বহল ব্যাকৰণ' লুখিখন মেতেনাম বৰা দেৱৰ বচনা।

২। চমুকৈ বুজাই লিখা :

(ক) ব্যৱহাৰ প্ৰণালীক মোহান্য কথা বুলি কিয় উল্লেখ কৰিব নোৱাৰি ?

উত্তৰ : ভাল ব্যৱহাৰে মানুহক দেৱন্ত দেৱন্ত প্ৰদান কৰে। অন্যৰ প্ৰতি ব্যৱহাৰ নজনাব ফলত বহুত মানুহে জীৱনত নানা কষ্ট ভোগ কৰে। অনেক মেজ-চৰিমে মানুহে মেজ ব্যৱহাৰৰ অজ্ঞাত হিহো গৰিহনা পায়। অথচ অনেক কৰাটীয়া ছলনী মানুহেও জ্ঞানৰ প্ৰতি মেজ ব্যৱহাৰ ফলত একেলোৰে হৰণ পায়। গতিকে ব্যৱহাৰ প্ৰণালীক মোহান্য কথা বুলি উল্লেখ কৰিব নোৱাৰি।

(খ) বিনয় ভাৱত দান কৰিব লাগে বুলি জনীয়েকলো কিয় কৈছে ?

উত্তৰ : বিনয় ভাৱক মানুহে অন্তঃকাৰ লগত তুলনা কৰে। অন্তঃকাৰে মেনেদৰে মানুহৰ মৌল্য বৃদ্ধি কৰে, মেনেদৰে বিনয় ভাৱে কৰা কৰে মানুহৰ মৌল্য দুগুণে বৃদ্ধি কৰে। কিন্তু নিৰ্বোধ

১। (ক) 'সোৱখি' লুপ্তিখন কাৰা বচনা ?

উত্তৰ : 'সোৱখি' লুপ্তিখন সত্যনাথ বৰাদেৱৰ বচনা ।

(খ) কি নজনাব নিমিঙে বন্ধত মানুহে জীৱনত নানাবিধ
উন্নয়ন ভুগিবলৈ লায় ?

উত্তৰ : অন্যৰ প্ৰতি ব্যৱহাৰ নজনাব নিমিঙে বন্ধত মানুহে
জীৱনত নানাবিধ উন্নয়ন ভুগিবলৈ লায় ।

(গ) কোনটো শ্ৰেণীৰ মানুহৰ শক্তি কমে সেৱা হয় ?

উত্তৰ : নিৰোধী অস্থিৰশীয়া শ্ৰেণীৰ মানুহৰ সেৱা কমে ।

(ঘ) মেজ ব্যৱহাৰৰ অনুমান কি ?

উত্তৰ : নতুন মেজ ব্যৱহাৰৰ অনুমান ।

(ঙ) মনত অহঙ্কাৰ ৰাখি মুখত নতুন হলে মানুহক কি
কথা হয় ?

উত্তৰ : মনত অহঙ্কাৰ ৰাখি মুখত নতুন হলে মানুহক ছল
কথা হয় ।

(চ) 'এই শ্ৰেণীৰ মানুহৰ স্বভাৱ নিচেই পাতল' - ইয়াত
কোনটো শ্ৰেণীৰ মানুহৰ কথা কোৱা হৈছে ?

উত্তৰ : ইয়াত লোকৰ ওপৰত কথা মেদৰী কথা শ্ৰেণীৰ মানুহৰ
কথা কোৱা হৈছে ।